Databáze příslušníků Slovácké brigády

Uživatelský manuál

https://slovackabrigada.mzm.cz/

DOI: 10.26720/slovackabrigada.26.1

MORAVSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

© Moravské zemské muzeum 2026

Tato databáze je realizována na základě institucionální podpory dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace poskytované Ministerstvem kultury (DKRVO, MK000094862).

Obsah

1. Úvod ..... s. 2

2. Základní vyhledávání v databázi ..... s. 3

3. Pokročilé vyhledávání v databázi ..... s. 4

4. Profil brigádníka ..... s. 7

5. Údaje o databázi a zdrojích informací ..... s. 10

Použité zdroje informací ..... s. 11

Příloha 1 – Dějiny pododdílů Slovácké brigády ..... s. 13

Příloha 2 – Hodnostní systém převzatý z rakousko-uherské armády ..... s. 31

1. Úvod

Moravské zemské muzeum provozuje databázi příslušníků Slovácké brigády, kteří v letech 1918–1919 bojovali o hranice Československa za účelem zpřístupnění údajů o jejich vojenské službě v řadách brigády, jakožto i v rakousko-uherské armádě. Její nedílnou součástí jsou rovněž základní biografické údaje brigádníků a dostupné informace o jejich dalších životních osudech. Pokročilým cílem databáze je poskytnout platformu ke sdílení fotografií i jiných obrazových materiálů, které se do databáze podařilo získat z paměťových institucí i od příbuzných vojáků brigády a od soukromých sběratelů. Výzkum probíhal v letech 2015 až 2026 a zahrnoval jak archivní bádání, tak komunikaci s potomky příslušníků Slovácké brigády (blíže na stranách 2–7 v Technické dokumentaci databáze Slovácké brigády).

Databáze příslušníků Slovácké brigády mapuje osudy vojáků původně rakousko-uherské armády a dobrovolníky, kteří na rozdíl od čs. legionářů nestanuli na piedestalu tvůrců republiky. Srovnat ji lze s databází čs. legionářů či čs. domobranců z Itálie, ale jako první se věnuje právě opomíjené kapitole vojáků „starého Rakouska“, kteří přešli do služeb mladé republiky. Doplňuje tak databázové výstupy Vojenského historického archivu v Praze i Československé obce legionářské a stává se předobrazem pro další možné databáze věnované jiným dobrovolnickým jednotkám či domácímu vojsku (zjednodušeně nelegionářům). Databáze příslušníků Slovácké brigády přispívá k poznání regionální i rodové historie. Nabízí unikátní údaje i obrazové přílohy osobní povahy. Zcela unikátní a dosud nepublikované informace mají přesahy i nad rámec let 1918–1920 a v širším kontextu nabízí poznatky o příslušnících polovojenských či dobrovolnických jednotek a protoarmád nástupnických států Rakouska-Uherska, které jsou cenné pro komparativní výzkum vojenské historie středoevropského prostoru.

Slovácká brigáda vznikla krátce po vyhlášení Československa v Hodoníně, ale její vojáci pocházeli z řady regionů jihovýchodní Moravy. Postupně se stala největší čs. dobrovolnickou jednotkou své doby. Početní stavy brigády se pohybovaly kolem 5000 mužů, ale za celou její existencí jí prošlo přes 8100 branců. Jednalo se o příslušníky zanikající rakousko-uherské armády i nevojáky, kteří se dobrovolně přihlásili k obraně hranic mladé republiky či zajištění práva a pořádku v jejím zázemí. V původně rakouské výstroji s odznaky SB na límci a čepici nastoupili vybojovat pohraniční oblasti obsazené Němci (Hustopečsko, Mikulovsko, Krnovsko a Bruntálsko), Těšínské Slezsko okupované Poláky a Slovensko s Podkarpatskou Rusí ovládané Maďary. Hrdě se hlásili k regionální identitě a své stejnokroje zdobili po vzoru slováckých lidových krojů voničkami rozmarýnu. Velitel brigády major Cyril Hluchý nechal

připravit návrh slavnostní uniformy. Ačkoliv se jeho zhotovení ujal věhlasný malíř Jožа Uprka, nedočkala se plošného zavedení.

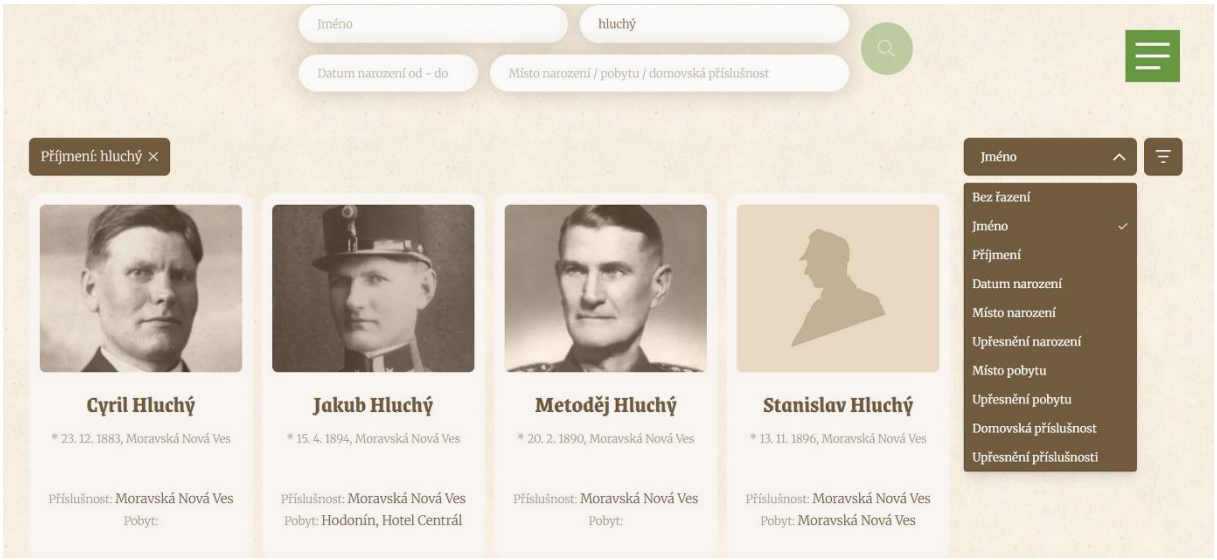
Po začlenění Slovácké brigády (lépe řečeno jejího pokračovatele – Slováckého pěšího pluku) do čs. armády v roce 1920 začaly vzpomínky na brigádníky blednout. Mnozí se zapojili do obrany Československa v roce 1938, ale i protinacistického odboje. Ve druhé polovině 30. a 40. let se sdružovali ve veteránských spolcích, ale zůstali ve stínu účastníků zahraničního odboje. Zájem o ně se začal rozvíjet díky propagaci Slovácké brigády ve spojitosti se 100. výročím vzniku republiky i rozmachu genealogických výzkumů (předně hledání vojenských osudů předků). Zatímco k vojenské službě čs. legionářů lze ve Vojenském historickém archivu v Praze najít poměrně bohaté záznamy, z nichž vzešla již téměř před čtvrtstoletím databáze, vojáci sloužící v rakousko-uherských ozbrojených silách takové štěstí neměli. Jejich kmenové listy (tedy základní dokumenty o vojenské službě) byly u nejexponovanějších ročníků narození plošně skartovány a informace tedy lze hledat hlavně v druhotných evidencích. Databáze příslušníků Slovácké brigády tak přináší zcela unikátní a dosud nepublikované informace.

2. Základní vyhledávání v databázi

Záznamy v databázi tvoří jednotlivé osobní profily brigádníků, v nichž lze vyhledávat několika způsoby. Nejjednodušší vyhledávač je k dispozici na úvodní stránce webového rozhraní: https://slovackabrigada.mzm.cz/. Zde lze do vyhledávacího pole napsat příjmení nebo jeho část a stisknout Enter či kliknout na vyhledávací tlačítko.

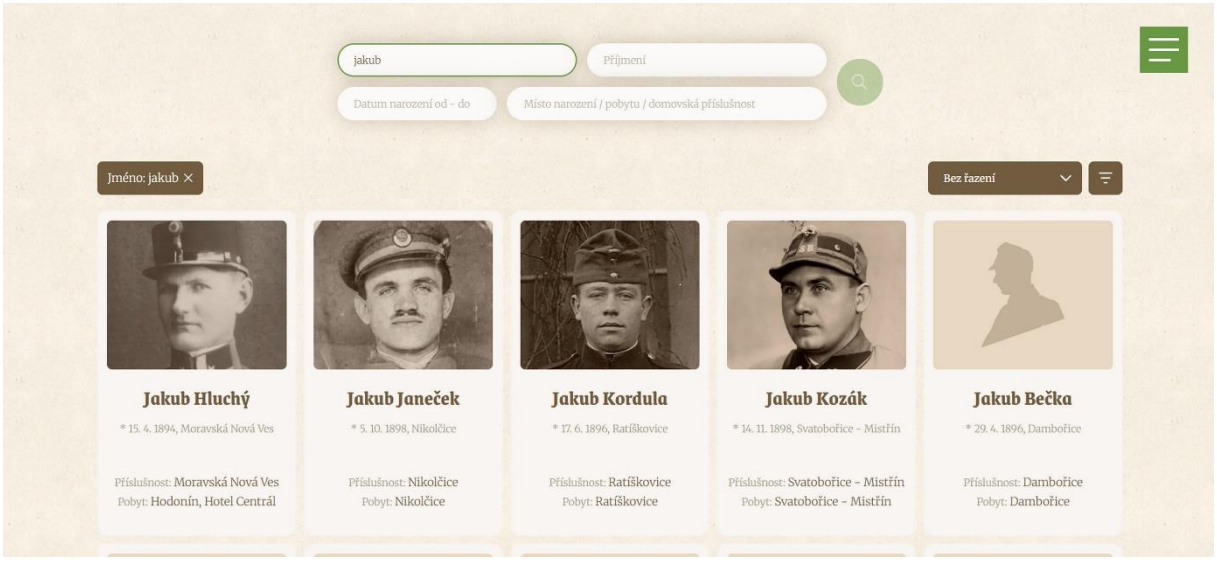

Následně se zobrazí výsledky vyhledávání. Ty lze filtrovat dle jména, příjmení, data narození a dalších kritérií. Primárně se nejdříve zobrazují záznamy, k nimž je dostupná fotografie. Profily, které neobsahují portrétní snímek, mají přednastavenou siluetu vojáka. Stručný náhled profilu přináší údaje o jménu, příjmení, datu a místu narození, domovské příslušnosti a místě pobytu.

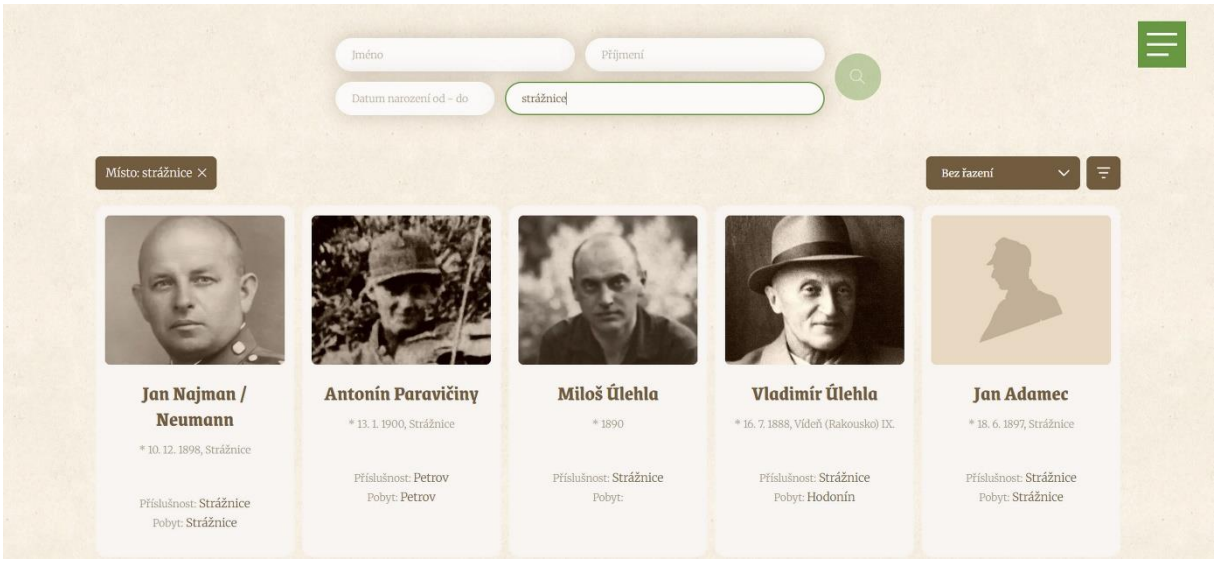

3. Pokročilé vyhledávání v databázi

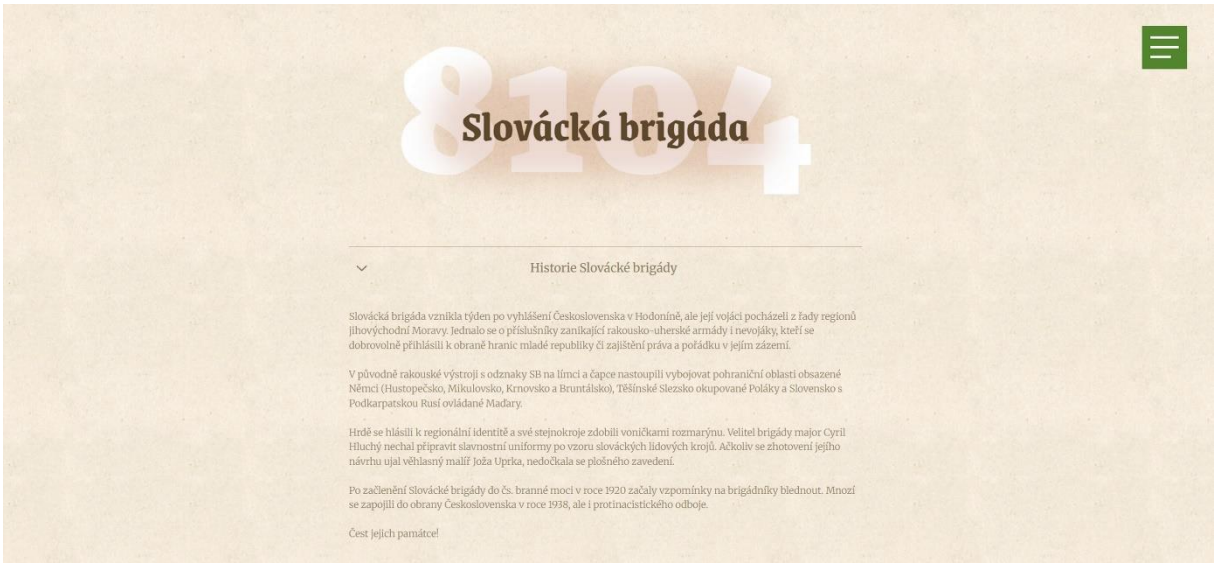
Po kliknutí na „pokročilé hledání“ na úvodní obrazovce nebo na položku „Slovácká brigáda“ v menu při další práci s databází se zobrazí pole pro pokročilé vyhledávání v databázi. Zde lze vyhledávat podle křestního jména, příjmení, data či roku narození.

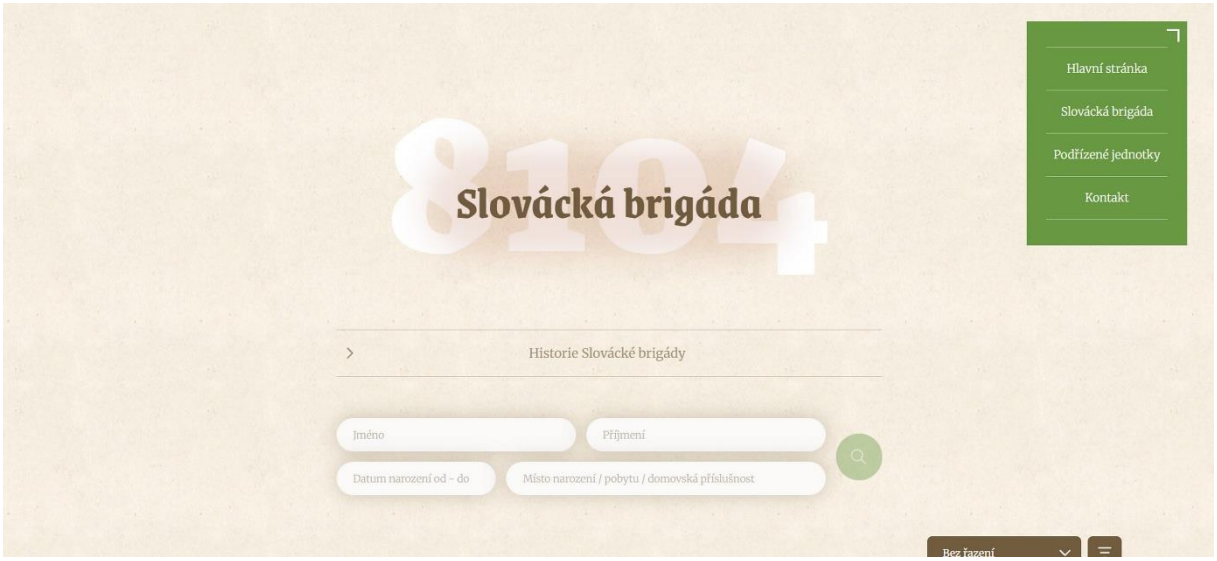
Poslední pole rozšířeného vyhledávání slučuje kategorie místa narození či pobytu a domovské příslušnosti. To vyplývá ze zkušeností s nekompletností údajů v archivních pramenech – evidenční kancelář Slovácké brigády u řady branců uváděla pouze domovskou příslušnost. Proto by při vyhledávání rodáků z dané obce mohlo při pouhém zadání názvu obce do vyhledávacího pole „místo narození“ dojít k neúplnému výpisu záznamů. Díky sloučení všech zmíněných polí dojde k úplnému výpisu záznamů, které lze dále filtrovat pomocí řazení záznamů.

Nad polem pro rozšířené vyhledávání lze rozkliknout stručnou informaci o Slovácké brigádě.

V pravé horní části je umístěna ikona menu, které nabízí odkazy na hlavní stránku s jednoduchým vyhledávačem, na pokročilé vyhledávání pod názvem „Slovácká brigáda“, na stránku s přehledem dějin podřízených jednotek Slovácké brigády a kontakt uvádějící základní informace o databázi a použitých zdrojích.

Hlavní stránka
Slovácká brigáda
Podřízené jednotky
Kontakt
8104
Slovácká brigáda
Historie Slovácké brigády
Jméno
Příjmení
Datum narození od - do
Místo narození / pobytu / domovská příslušnost
Bez řazení

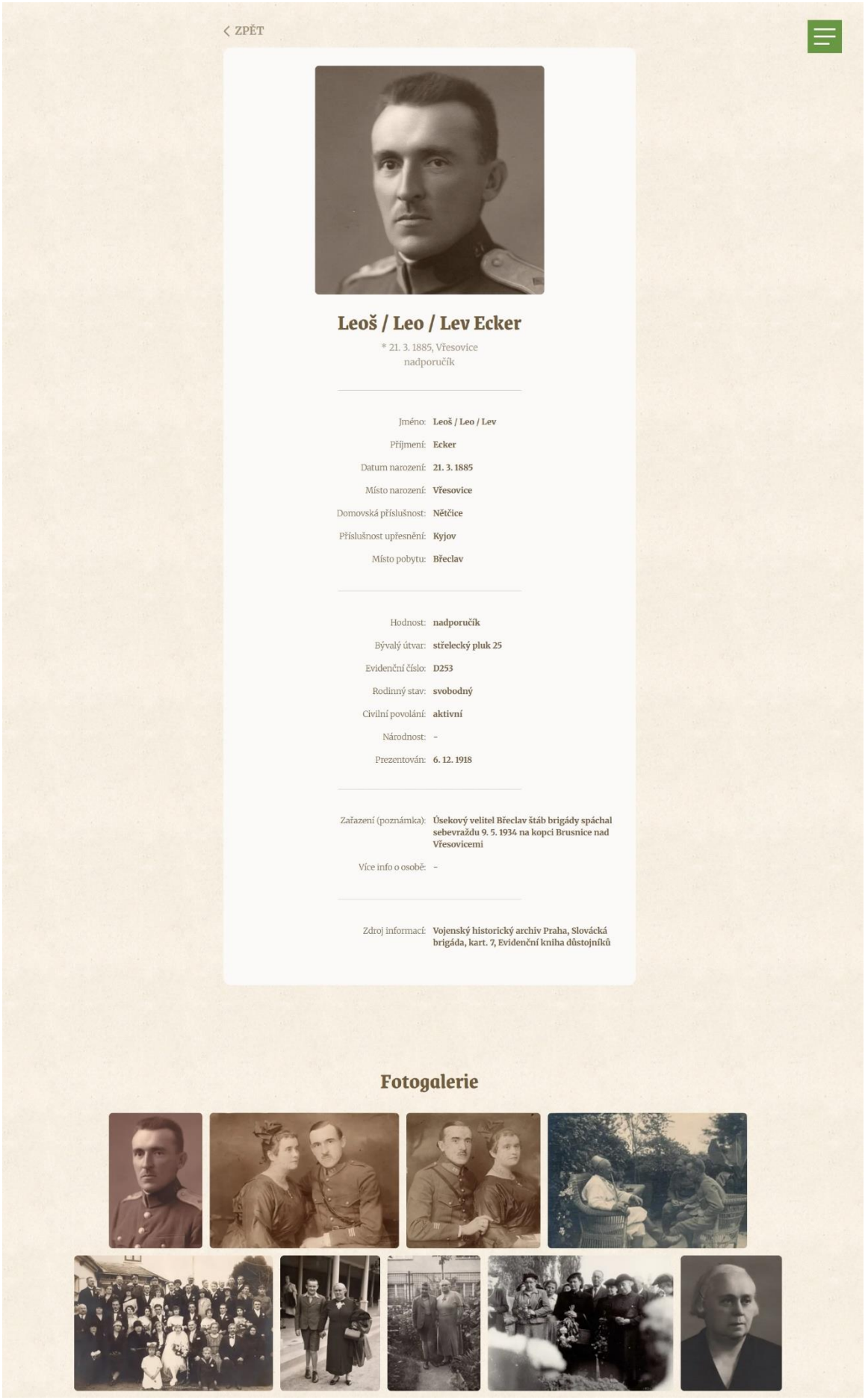
4. Profil brigádníka

Po rozkliknutí konkrétního profilu brigádníka se zobrazí níže znázorněná struktura osobních údajů a záznamů o vojenské službě. První oddíl tvoří jméno a příjmení (včetně používaných variant), vojenská hodnost a případný akademický titul, datum a místo narození, domovská příslušnost a místo pobytu. V záhlaví se zobrazuje portrétní snímek (je-li dostupný).

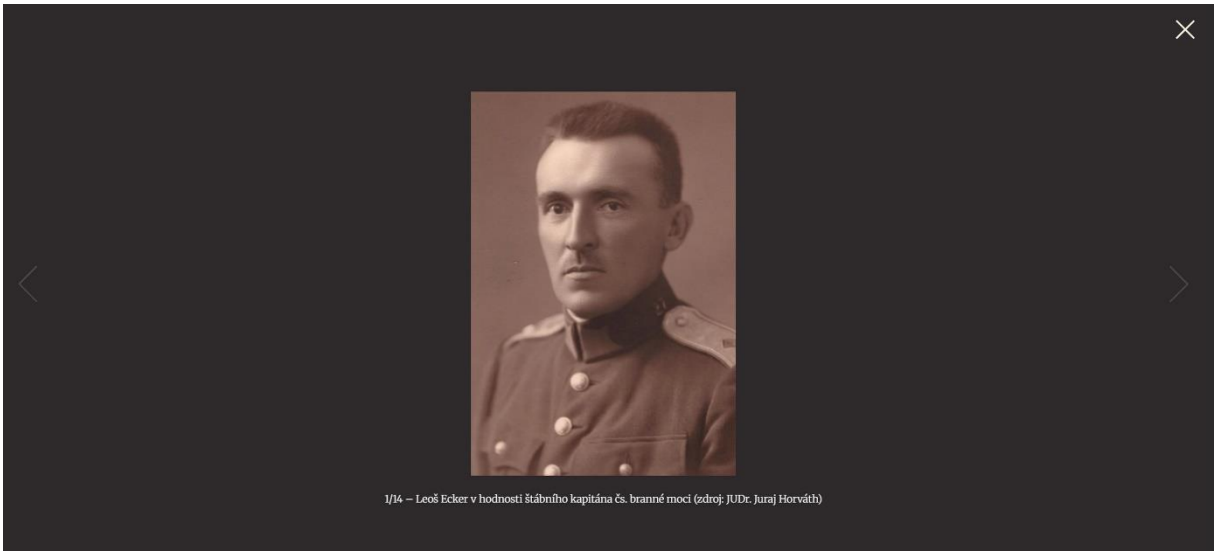
Druhý oddíl odhaluje podrobnější informace o hodnosti dosažené příslušníkem brigády (přehledovou tabulku hodností rakousko-uherské armády přináší příloha č. 2) a poslední jednotku, u níž sloužil před nastoupením ke službě u Slovácké brigády. Jedná se zejména o rakousko-uherské útvary, k nimž lze bližší informace dohledat v internetových zdrojích (https://old.velkavalka.info/jednotky-MoravaSlezsko.php; https://www.valka.cz/ a dalších)[1]. Následuje údaj o evidenčním (tzv. kmenovém) čísle vojáka, které sloužilo k jeho jednoznačné identifikaci. Podle tohoto čísla lze dohledat originální záznam vojáka v knize důstojníků (pokud začíná písmenem D) nebo evidenčních seznamech mužstva. Tyto evidence přináší v některých případech další informace o příbuzných vojáka, jeho zdravotním stavu či náboženském vyznání. Další položky informují o rodinném stavu a civilním povolání příslušníka brigády, stejně jako o jeho národnosti a datu, kdy byl prezentován u brigády (tedy zařazen do jejího stavu).

Třetí oddíl přináší stěžejní informace o zařazení vojáka k danému pododdílu Slovácké brigády a další poznámky k jeho službě nebo dalšímu osudu. V samostatné stránce databáze jsou zpracovány dějiny velitelství brigády, navazujícího Slováckého pěšího pluku, ale zejména jednotlivých polních praporů a dalších specifických pododdílů. Právě zde lze rozklíčovat údaje uvedené v profilu brigádníka. Přehled dějin pododdílů je uveden rovněž v příloze č. 1 tohoto manuálu. V profilu brigádníka následuje prostor pro odkazy na další informace k osobě (kupříkladu na její profily na internetových encyklopediích *Wikipedia*, *Encyklopedie města Brna* a další nebo na matriční záznam o jejím narození, sňatku či úmrtí). Závěrem jsou doplněny archivní prameny, které posloužily jako zdroj informací k danému vojákovi. Ve spodní části profilu se pak zobrazují dostupné dobové snímky, fotografie originálních artefaktů, hrobů, pomníků nebo jiné obrazové materiály. Tyto lze po kliknutí zobrazit v galerii.

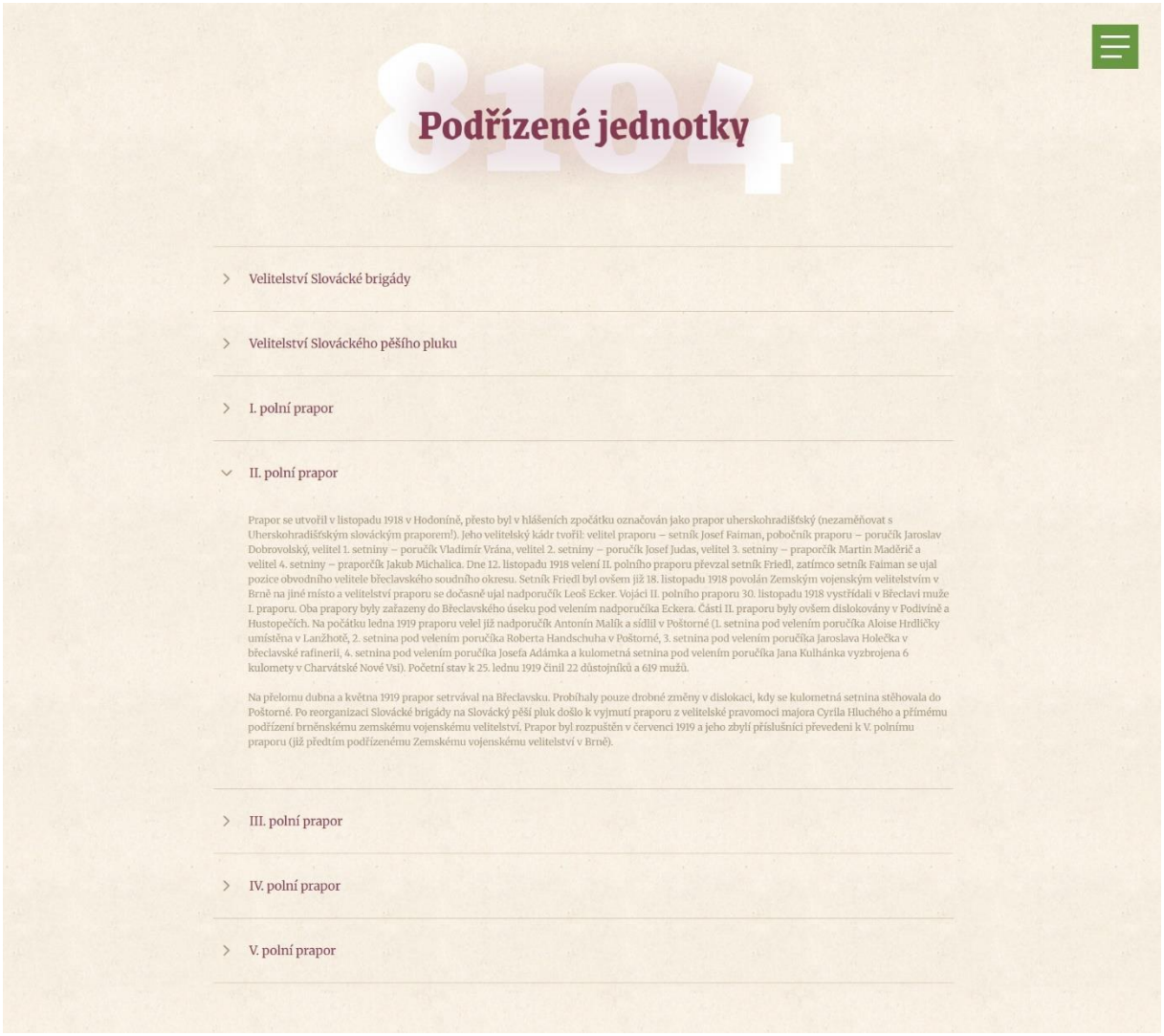
[1] V případě c.k. střeleckého pluku č. 25 uvedeného ve vzorovém záznamu Lva Eckera, který vznikl přejmenováním c. k. zemědělského pěšího pluku č. 25 lze najít informace na následujících odkazech: https://www.valka.cz/Zemebranecky-pesi-pluk-c-25-t48409 ; https://old.velkavalka.info/wiki/doku.php?id=bojova_cesta_lir_25

ZPĚT
Leoš / Leo / Lev Ecker
* 21. 3. 1885, Vřesovice
nadporučík
Jméno: Leoš / Leo / Lev
Příjmení: Ecker
Datum narození: 21. 3. 1885
Místo narození: Vřesovice
Domovská příslušnost: Nětčice
Příslušnost upřesnění: Kyjov
Místo pobytu: Břeclav
Hodnost: nadporučík
Bývalý útvar: střelecký pluk 25
Evidenční číslo: D253
Rodinný stav: svobodný
Civilní povolání: aktivní
Národnost: -
Prezentován: 6. 12. 1918
Zařazení (poznámka): Úsekový velitel Břeclav štáb brigády spáchal sebevraždu 9. 5. 1934 na kopci Brusnice nad Vřesovicemi
Více info o osobě: -
Zdroj informací: Vojenský historický archiv Praha, Slovácká brigáda, kart. 7, Evidenční kniha důstojníků
Fotogalerie

Galerie obrázků nabízí popisek s informacemi o daném snímku a zdroj obrazového materiálu.

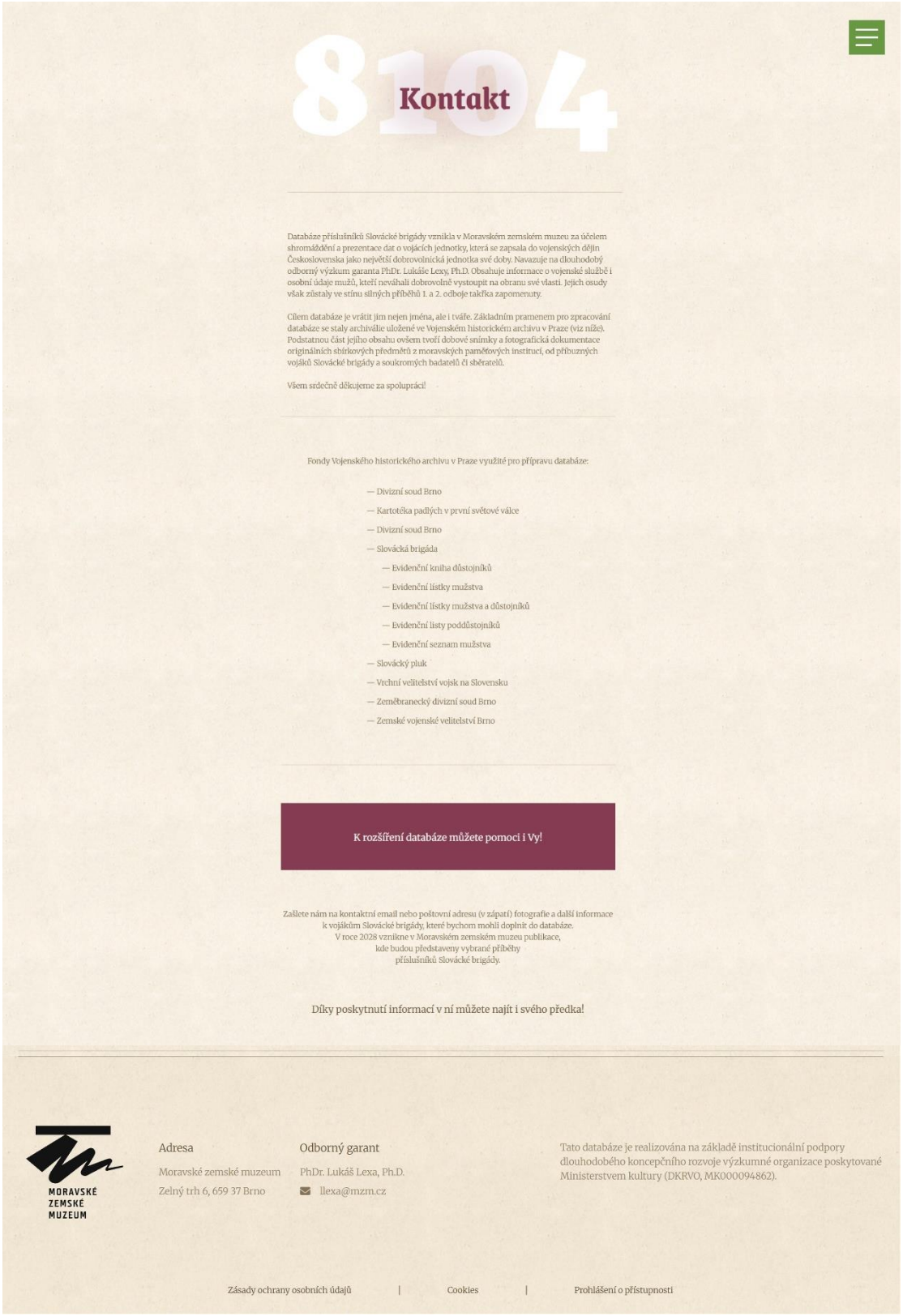

Stránka s klikatelnými dějinami pododdílů Slovácké brigády je dostupná z menu.

5. Údaje o databázi a zdrojích informací

Stránka „Kontakt“ dostupná z menu uvádí základní informace o databázi a použitých zdrojích. Zároveň vyzývá uživatele k zapojení do sběru informací. Kontakty jsou uvedeny v zápatí webu.

Použité zdroje informací

Archivní fondy

Vojenský historický archiv v Praze

- Divizní soud Brno
- Kartotéka padlých v první světové válce
- Moravský pluk
- Slovácká brigáda
- Slovácký pluk
- Vrchní velitelství vojsk na Slovensku
- Zeměbranecký divizní soud Brno
- Zemské vojenské velitelství Brno

Literatura

- BŘACH, Radko – LÁNÍK, Jaroslav: *Dva roky bojů a organizační práce.* Československá armáda v letech 1918–1920. Praha 2013.
- CYPRIS, Jan: *Břeclav před válkou, za války a státního převratu*. Břeclav 1932.
- ČAPEK, Karel: *Adresář města Hodonína*. Rodiště presidenta T. G. Masaryka. Hodonín 1924.
- DUB, Michal – SEDLÁŘ, Miloš: *Průkopník letecké dopravy Josef Sedlář (1898–1930).* Budování pravidelné státní letecké dopravy v Československu. Cheb 2017.
- DUB, Michal – ZAPLETAL, Edward: *Zapomenutý učitel létání Antonín Zábranský (1898–1925).* Hobby historie 34, s. 52–58.
- ECKER, Lev: *Slovácká brigáda.* Říjnový vojenský převrat na moravském Slovácku 1918. Břeclav 1930.
- HALÍČEK, Jan: *Za téj první vojny*. Hrubá Vrbka 1914–18. Boskovice 2014.
- HOSÁK, Ladislav: *Státní převrat v Břeclavi roku 1918.* Z kroniky města Břeclavě. Břeclav 1930.
- HYNEK, Miloš: *Hodonín, vznik Československa a Slovácká brigáda*. Malovaný kraj XLIV, 2008, č. 5, s. 10–11.
- JANDÁSEK, Ladislav: *Z počátků Slovácké brigády*. In: KUDELA, Josef: Brno v boji za svobodu. Druhý svazek. Brno 1937, s. 276–278.
- JEŽEK, Zdeněk: *Boj o Slovensko*. V letech 1918–1919. Praha 1928.
- JEŽEK, Zdeněk: *Účast dobrovolníků v bojích o Slovensko a Těšínsko v letech 1918–1919.* Praha 1937.
- KUBALA, Eduard: *Přehled operací Podkarpatské skupiny od 1. do 24. června 1919*. Zprávy vojenského archivu a musea RČS, ročník 1928, svazek IV. s. 72–93.
- KUBINGEROVÁ, Žaneta – KUBINGER, Jaromír – LEXA, Lukáš: *Boje o hranice 1918–1919*. Katalog výstavy. Brno 2021.

- KUTHAN, Pavel: *V těžkých dobách*. Boje na Slovensku 1918–1919. Praha 2010.
- LEXA, Lukáš: *Neklidná doba zrodu Československa v Lanžhotě*. Zvony Podluží 21, 2018, červen, s. 9.
- LEXA, Lukáš: *Ochránci hranic z Moravy.* 1. světová, 2018, č. 1, s. 10–13.
- LEXA, Lukáš: *Slovácká brigáda 1918–1919 – inventář fondu.* Bakalářská diplomová práce. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně. Brno 2015.
- LEXA, Lukáš: *Slovácká brigáda a její důstojnický sbor v letech 1918 až 1919*. Jižní Morava 52/55, 2016, s. 159–194.
- LEXA, Lukáš: *Vojáci Slovácké brigády očima historické statistiky.* Magisterská oborová práce. Brno 2018.
- LEXA, Lukáš: *Vojenská ochrana demarkačních linií na Mikulovsku a Valticku v letech 1918–1920*. In: SVOBODA, Miroslav: 34. Mikulovská sympozia: Formování hranice na Moravě po roce 1918. Brno 2020. s. 61–96.
- MALÍK, Antonín: *K historii Slovácké brigády po 28. říjnu 1918 na jižní Moravě*. Od hradské cesty. Prameny k dějinám Žarošic a okolí. 1992, s. 26–29.
- MARTINEK, Jaroslav: *28. říjen v Lednici – historie*. Lednický zpravodaj, 2008, s. 3.
- NĚMEČEK, Vlastimil: *Přínos dobrovolnických útvarů, zejména Slovácké brigády, při vzniku ČSR v letech 1918–1920*. In: KUX, Jan a kol.: Přínos armády pro vznik a rozvoj České republiky. Brno 2013, s. 36–46.
- NĚMEČEK, Vlastimil: *Slovácká brigáda*. Malovaný kraj XLIV, 2008, č. 6, s. 8–9.
- REICHEL, Walter: *Selbstbestimmungsrecht im Widerstreit.* Von der nationalen Kontroverse zum militärischen Kräftemessen: Der Grenzkonflikt zwischen Deutschösterreich und der Tschechoslowakei 1918/1919. (=Mitteilungen des Österreichischen Staatsarchivs, Nr. 61). Wien 2021.
- RUTAR, Svatopluk: *Cyril Hluchý v čele Slovácké brigády brání nově vzniklou Československou republiku*. Zpravodaj Moravské Nové Vsi. 3/2008. s. 10–11.
- RUTAR, Svatopluk: *Slovácká brigáda brání mladou republiku*. Zprávy z Mikulčic XVI, 2008, č. 4, s. 7–8.
- SLINTÁK, Petr: *Československá anabáze Václava Slintáka (1).* Malovaný kraj XLIV, 2008, č. 5, s. 22–23.
- SLINTÁK, Petr: *Československá anabáze Václava Slintáka (2).* Malovaný kraj XLIV, 2008, č. 6, s. 22–23.
- STRAKA, Karel – KYKAL, Tomáš: *Československá armáda v letech budování a stabilizace.* 1918–1932. (=Historie československé armády 2) Praha 2013.
- ŠIMEČEK, Jiří: *Vzpomínka na Jaroslava Dobrovolského*. Muzejní občasník Masarykova muzea v Hodoníně, 2000, č. 1, s. 73–75.
- TOMÁŠEK, Dušan: *Nevyhlášená válka.* Boj o Slovensko 1918–1920. Praha 2005, 2012.

Příloha 1 – Dějiny pododdílů Slovácké brigády

Velitelství Slovácké brigády

Vytvořením Slovácké brigády byl krátce po vzniku Československa vojenským odborem brněnského Národního výboru pověřen setník dělostřelectva Cyril Hluchý, rodák z Moravské Nové Vsi. Zprvu se vydal do Břeclavi, kde již čs. jednotky seskupoval velitel nádražní stráže nadporučík Rudolf Zaoral, ale organizační práce započala 4. listopadu 1918 v Hodoníně. Na dopoledne následujícího dne svolal setník Hluchý do hodonínského Besedního domu důstojníky z celého okolí. Došlo k rokování o podobě Slovácké brigády a její velitelské struktuře. Náboroví důstojníci se následně rozjeli do obcí hodonínského, strážnického, kyjovského, klobouckého, uherskohradišťského a uherskobrodského okresu, aby získali vojáky pro novou jednotku formovanou na základě regionální příslušnosti (nakonec se navzdory jejímu názvu odkazujícímu na region moravského Slovácka přihlásili i dobrovolníci z Valašska či Slovenska). První brigádní rozkaz vydaný formou veřejné vyhlášky 8. listopadu 1918 určil úkoly brigády a jmenoval velící důstojníky: velitel štábu – setník Cyril Hluchý, zástupce velitele a první pobočník – setník Leoš Ecker, druhý pobočník – nadporučík Ladislav Jandásek, ordonanční důstojník (zajišťoval předávání rozkazů) – poručík Ladislav Ploskal, zásobovací důstojník – zásobovací oficiál Ladislav Vrána, účetní důstojník – praporčík Fabian Slabý, technický referent – technický asistent František Paštika, vrchní brigádní lékař – vrchní lékař Dr. Antonín Straka. Zprvu se utvořily tři polní prapory, ale brigáda se následně rozrostla o šest dalších praporů a jiné menší útvary. Velitelství brigády sídlilo v Hodoníně v hotelu Centrál a 28. listopadu 1918 se přesunulo na rozkaz Zemského vojenského velitelství v Brně do břeclavského hotelu U Koruny. Zde štáb brigády působil ve složení: velitel brigády setník Cyril Hluchý, pobočník brigády – nadporučík Josef Hortvík, ředitel kanceláře – setník Viktor Šemora, důstojník pro příjem a expedici – nadporučík Václav Přáda, důstojník pro evidenci osob (stav důstojníků a mužstva) – nadporučík Pavel Sečkář, důstojník pro rozkazy a správnost češtiny – poručík Jaromír Zeman, ordonanční důstojník (též jako kurýr) – poručík Matěj Horáček, důstojník pro tlumočení a vyzvědačskou službu – setník Jan Pecháček, dělostřelecký důstojník – setník Jan Řezníček, referent pro zbraně, telefonní a zákopnický materiál – poručík Bruno Rudolfer, referent koní a velitel vozatajstva – rytmistr Jan Ševčík, zásobovací referent – setník Jiří Pavelčík, šéflékař – plukovní lékař Dr. Bonifác Fukala, zvěrolékař – nadporučík Jaroslav Broskva, masná režie – nadporučík Jan Šašinka. Ke správní komisi byl 19. listopadu 1918 zařazen bratr velitele brigády kontrolní oficiál Metoděj Hluchý, zanedlouho byl ovšem předán brněnskému zemskému velitelství. Zpět do Hodonína

se velitelství brigády přesunulo na rozkaz Zemského vojenského velitelství v Brně 17. března 1919. V dubnu 1919 velitelství brigády dočasně podléhal čs. střelecký pluk č. 14, který se z Brna přesunul do budov uprchlického tábora na Mušlově. Zemské vojenské velitelství v Brně soustavně usilovalo o rozpuštění brigády, která vyčnívala ze systému staré rakouské vojenské organizace. Některé prapory byly postupně podřizovány jiným velitelstvím, ale k citelnější reorganizaci došlo teprve v červnu 1919, kdy se z brigády stal Slovácký pěší pluk a tři samostatné slovácké prapory.

Velitelství Slováckého pěšího pluku

Slovácký pěší pluk vznikl v červnu 1919 z I., III. a VI. polního praporu Slovácké brigády. Jednotky již v květnu 1919 působily jako rekviziční asistence na Slovensku, odkud byly I. a VI. polní prapor pro reorganizaci v druhé půli června staženy do Hodonína, zatímco III. prapor se k pluku připojil až 19. července 1919 v Bratislavě. Velitelství pluku se vzniklo 6. června 1919 ze štábu Slovácké brigády. Velitelem pluku byl jmenován dosavadní velitel brigády major Cyril Hluchý a jeho pobočníkem nadporučík Ryvola. Plukovní štáb s kulometnou setninou odjel 10. června do Bratislavy a ubytoval se v zákopnických kasárnách. Kulometná setnina dočasně posílila I. sokolský prapor a vyslala do Šamorína jednu četu k podpoře 2. roty divizních kulometů 7. legionářské divize. Velitelem I. praporu se stal nadporučík Josef Škoda, II. praporu setník Josef Hamerle a III. praporu setník Rudolf Kuča. Pluk měl za úkol ostrahu bratislavského a moravského úseku hranice mezi Československem a Maďarskem či Rakouskem. Koncem července 1919 pak byl přesunut k toku řeky Ipeľ. Vedle pohraniční strážní služby byly jednotky pluku poskytovány také k rekvizičním asistencím. Dne 11. září 1919 velení pluku převzal major francouzské vojenské mise Henri Cayrol. Zůstal jím až do zániku pluku, resp. jeho začlenění do čs. střeleckého pluku č. 25 v březnu 1920, který se při pozdější unifikaci čs. armády přejmenoval na pěší pluk 27. Bývalý velitel brigády a pluku major Cyril Hluchý 7. února 1920 odešel do výslužby. Štáb pluku se stal velitelstvím tzv. kombinovaného pluku, resp. doplnil velitelství pěšího pluku 15. Poslední menší části pluku se stáhly ze služeb rekvizičních komisí a přešly ke štábní setnině pěšího pluku 26.

I. polní prapor

Prapor byl sestaven v první polovině listopadu 1918 v Hodoníně, proto nesl zpočátku označení hodonský či hodonínský prapor. Původní velitelský kádr tvořil: velitel praporu – nadporučík František Nosterský, pobočník praporu – poručík Jakub Hluchý (bratr velitele

brigády), velitel 1. setniny – poručík Matěj Horáček, velitel 2. setniny – poručík Antonín Bílek, velitel 3. setniny – poručík František Paleček, velitel 4. setniny – poručík Josef Lebloch. Dne 17. listopadu 1918 složil prapor pod velením nadporučíka Nosterského v Hodoníně slavnostní přísahu a následně se přesunul do Břeclavi, kam bylo později přesunuto i velitelství brigády. Jednu setninu velitel vysunul do Podivína, ale jinak se koncentroval na zabezpečení moravsko-rakouské hranice od soutoku Moravy a Dyje po Břeclav. Proto byla jedna setnina dislokována v Lanžhotě a jedna v Poštorné. Vojáci I. polního praporu 30. listopadu 1918 vojensky obsadili Lednici, kam se přesunulo i velitelství praporu. Německý starosta proti obsazení protestoval a označoval Lichtensteinské panství za exteritoriální. V Břeclavi Nosterského prapor vystřídal II. polní prapor, s nímž byl I. prapor zařazen do tzv. Břeclavského úseku pod velením nadporučíka Leoše Eckera. Úsekové velitelství sídlilo v břeclavském hotelu U Koruny. Po obsazení Mikulova (16. prosince 1918) I. polní prapor převzal úsek: 1. setnina Nový Přerov, 2. setnina Březí, 3. setnina Mikulov a 4. setnina Mušov. Velitelství praporu bylo přesunuto do Mikulova. Počátkem ledna byl ovšem do Mikulovského úseku pod velením setníka Arnošta Bösrauga vsunut V. polní prapor a I. prapor byl opět stažen do Lednice, kde sídlil v zámku (1. setnina pod velením poručíka Bohumila Hlavatého putovala do Janského dvora u Břeclavi, 2. setnina pod velením poručíka Františka Langra do Lednice, 3. setnina pod velením nadporučíka Josefa Škody do Hlohovce, 4. setnina pod velením poručíka Jiřího Noska a kulometná setnina pod velením nadporučíka Josefa Hrubého do Lednice). Dne 16. ledna 1919 převzal velení praporu nadporučík Ludvík Halla. Početní stav k 25. lednu 1919 činil 23 důstojníků a 629 mužů. Ke dni 24. dubna 1919 praporní velitelství sídlilo stále v Lednici, kde byly dislokovány také 1. a kulometná setnina (vyzbrojena 8 kulomety), zatímco 2. setnina byla umístěna v Hlohovci a 3. setnina v Novém Přerově. Na počátku května 1919 došlo k odeslání praporu na Slovensko k rekvizičním asistencím pod kuratelou Obilního ústavu. Velitelství praporu se usadilo v Trebišově (vojáci 1. setniny působili v Michalovcích, Vranově nad Topľou, Medzilaborcích a Sečovcích, 2. setniny ve Snině, Stropkově, Humenném a Moldavě nad Bodvou, 3. setniny v Košicích, Torně, Hernádcsány – dnes Čaňa a Moldavě nad Bodvou, 4. neboli kulometné setniny ve Velkých Kapušanech, Užhorodě, Seredně a Sobrancích). Prapor pomáhal při zajišťování dodávek plodin a dobytka, přičemž podléhal ministerskému radovi dr. Otakaru Frankenbergerovi. Úhrnem disponoval 16 důstojníky, 455 muži a 8 kulomety. Po začátku maďarské květnové ofenzívy proti Slovensku se 3. setnina praporu soustředila ve Spišské Nové Vsi a následně odjela do Hodonína, zatímco ostatní setniny I. praporu byly maďarským postupem odříznuty na Podkarpatské Rusi. Dvě setniny se stáhly do Užhorodu, kde konaly

místní strážní službu a budovaly opevnění v okolí města, zatímco 2. setnina se ze Sniny přesunula k Medzilaborcům, kde strážila hranice proti Polsku. Jedna setnina I. polního praporu konající rekvizice v okolí Pribeníku na území jihovýchodního Slovenska se připojila k ženijnímu praporu Kornilovců, který se tou dobou vracel z jihu zaniklé ruské říše přes Rumunsko do vlasti a uvízl 5. června 1919 v Čopu. Společně drželi druhou obrannou linii až do 9. června, kdy byli staženi do Užhorodu a tento úsek fronty převzali Rumuni. Po skončení bojů se prapor shromáždil v Hodoníně a následně začlenil do Slováckého pěšího pluku.

II. polní prapor

Prapor se utvořil v listopadu 1918 v Hodoníně, přesto byl v hlášeních zpočátku označován jako prapor uherskohradišťský (nezaměňovat s Uherskohradišťským slováckým praporem!). Jeho velitelský kádr tvořil: velitel praporu – setník Josef Faiman, pobočník praporu – poručík Jaroslav Dobrovolský, velitel 1. setniny – poručík Vladimír Vrána, velitel 2. setniny – poručík Josef Judas, velitel 3. setniny – praporčík Martin Maděrič a velitel 4. setniny – praporčík Jakub Michalica. Dne 12. listopadu 1918 velení II. polního praporu převzal setník Friedl, zatímco setník Faiman se ujal pozice obvodního velitele břeclavského soudního okresu. Setník Friedl byl ovšem již 18. listopadu 1918 povolán Zemským vojenským velitelstvím v Brně na jiné místo a velitelství praporu se dočasně ujal nadporučík Leoš Ecker. Vojáci II. polního praporu 30. listopadu 1918 vystřídali v Břeclavi muže I. praporu. Oba prapory byly zařazeny do Břeclavského úseku pod velením nadporučíka Eckera. Části II. praporu byly ovšem dislokovány v Podivíně a Hustopečích. Na počátku ledna 1919 praporu velel již nadporučík Antonín Malík a sídlil v Poštorné (1. setnina pod velením poručíka Aloise Hrdličky umístěna v Lanžhotě, 2. setnina pod velením poručíka Roberta Handschuha v Poštorné, 3. setnina pod velením poručíka Jaroslava Holečka v břeclavské rafinerii, 4. setnina pod velením poručíka Josefa Adámka a kulometná setnina pod velením poručíka Jana Kulhánka vyzbrojena 6 kulomety v Charvátské Nové Vsi). Početní stav k 25. lednu 1919 činil 22 důstojníků a 619 mužů. Na přelomu dubna a května 1919 prapor setrvával na Břeclavsku. Probíhaly pouze drobné změny v dislokaci, kdy se kulometná setnina stěhovala do Poštorné. Po reorganizaci Slovácké brigády na Slovácký pěší pluk došlo k vyjmutí praporu z velitelské pravomoci majora Cyrila Hluchého a přímému podřízení brněnskému zemskému vojenskému velitelství. Prapor byl rozpuštěn v červenci 1919 a jeho zbylí příslušníci převedeni k V. polnímu praporu (již předtím podřízenému Zemskému vojenskému velitelství v Brně).

III. polní prapor

K sestavení III. polního praporu došlo v polovině listopadu 1918 v Hodoníně a zpočátku byl v materiálech brigády označován jako kyjovský prapor. Velitelství tvořili: velitel praporu – nadporučík Jaroslav Tietz, pobočník praporu – praporčík Pravoslav Machara, velitel 1. setniny – poručík František Tureček, velitel 2. setniny – praporčík Jakub Blažek, velitel 3. setniny – poručík Josef Malinkovič, velitel 4. setniny – kadet aspirant Mojmír Fiala. První jednotky zamířily na Slovensko – k obsazení Holíče a Senice. Měly za úkol zamezit rabování v pohraniční oblasti, kde panovalo bezvládí. Velitelství praporu působilo v Kútech, dvě setniny v Moravském Svätém Jánu a Gbelech a jedna setnina v Holíči. Koncem listopadu se již prapor přesunul na Břeclavsko, kde vykonával strážní službu na demarkační čáře na toku Dyje. Dne 30. listopadu 1918 byly 1. a 2. setnina praporu přesunuty do Hustopeč a staly se součástí Hustopečského úseku pod velením setníka Arnošta Bösrauga. Dvě setniny ovšem pobývaly v Břeclavi, kde sídlilo také velitelství praporu. Po ovládnutí Mikulova jednotkami IV. a V. polního praporu obsadili vojáci III. polního praporu převážně německé obce Zaječí, Nové Mlýny, Šakvice, Strachotín, Popice a Přítluky. Dne 18. prosince 1918 se prapor koncentroval v Břeclavi a následujícího dne odjel do Opavy, kde strávil Vánoce. V Opavě setrval do 13. ledna 1919, kdy se přesunul do Bruntálu, aby tam vystřídal dvě setniny IV. polního praporu Slovácké brigády. Na počátku ledna III. polnímu praporu velel nadporučík Ludvík Binovský, kterého od 24. ledna vystřídal setník Rudolf Kuča (1. setnině velel poručík Josef Pochylý, 2. setnině poručík František Bařina, 3. setnině poručík Bohumil Horák a 4. setnině nadporučík Ondřej Velčovský). Početní stav k 25. lednu 1919 činil 19 důstojníků a 413 mužů. Dne 27. ledna prapor odjel na Těšínsko (1. setnina zůstala přechodně v Bruntále a byla přičleněna k IV. polnímu praporu). Prapor zprvu vykonával bezpečnostní službu v Moravské Ostravě a přesunul se do Fryštátu (dnes součást Karviné), kde konal nádražní bezpečnostní službu. Obsadil Šumbark a Bludovice (obojí dnes součástí Havířova) a v době postupu čs. jednotek na řeku Vislu koncem ledna 1919 tvořil zálohu vrchního velitele podplukovníka Josefa Šnejdárka. K 1. únoru se prapor stěhoval do Těšína, kde konal bezpečnostní a nádražní službu, a k 6. únoru do Ustroně, kde zprvu tvořil zálohy, ale následně 14. února převzal obranu tamního hraničního pásma. Po rozkazu ke stažení 25. února 1919 se usídlil v Bruzovicích u Frýdku, kde tvořil zálohu kombinované brigády až do 15. března 1919, kdy se přemístil na demarkační čáru v úseku Dolní Žukov – Ropice – Oldřichovice. V noci 25. dubna 1919 vojáci III. polního praporu odrazili polský útok u Mostů u Těšína. Mezitím došlo rovněž ke krvavému zákroku proti německému civilnímu obyvatelstvu v Bruntále. Na počátku května 1919 byl III. polní prapor Slovácké brigády vystřídán II.

plukem Stráže svobody a odjel na Slovensko k asistenčním účelům. Celý prapor se ubytoval v Bratislavě a postupně převzal strážní službu od jednotlivých útvarů tamější posádky, které byly přesunovány na frontu. Službu konal až do 12. června 1919, kdy byl vystřídán I. sokolským praporem. Následně necelý měsíc pokračoval v rekviziční činnosti, aby byl 10. července zařazen do Slováckého pěšího pluku. Byť se vojáci III. polního praporu pohybovali na horké slovenské půdě (vojáci druhé setniny na přechodnou dobu za války s Maďary tvořili nádražní stráže v Seredi a Galantě či službu u polního soudu v Seredi), nepřišli do bojového styku s maďarskými jednotkami.

IV. polní prapor

Prapor se začal formovat 20. listopadu 1918 v Hodoníně pod velením nadporučíka Felixe Jelínka. Zprvu byl označován jako prapor hustopečský, nicméně do Hustopeč se přes Břeclav přesunul teprve 3. prosince 1918, kdy se stal součástí Hustopečského úseku pod velením setníka Arnošta Bösrauga. Cesta vlakem byla spojena s neukázněností – střelbou z oken, hulákáním a zpěvem podnapilého mužstva. První dny v Hustopečích provázely stížnosti obyvatelstva na nekázeň vojáků, kterou se povedlo zlepšit až po týdnu. Německé obce v okolí toku Dyje byly dosud obsazeny německo-rakouským Volkswehrem a vojáci IV. praporu prováděli ostrahu demarkační linie. Situace se změnila až v polovici prosince. Příslušníci IV. polního praporu se v noci z 15. na 16. prosince 1918 zúčastnili vojenského obsazení Mikulova a Novosedel. Z Lednice k Mikulovu postupoval V. polní prapor. Ze severní strany přes Dolní Věstonice táhly k Mikulovu dvě setniny IV. polního praporu pod velením setníka Bösrauga. Celková síla představovala 500 mužů. Obsazení proběhlo hladce, pouze u Dolních Věstonic došlo ke krátké přestřelce. Kulomety, které měly u Pavlova zdržet postup severní skupiny, ustoupily. Vojáci IV. praporu vstoupili do Mikulova v 5:30 ráno. Volkswehr o síle asi 200 mužů se z města stáhl. Dvě setniny IV. polního praporu pod velením nadporučíka Jelínka vyrazily zároveň s mikulovskou operací přes Drnholec obsadit Novosedly. Posléze došlo k přeskupení jednotek a odeslání IV. polního praporu na severní Moravu a do Slezska. Z Novosedel se tedy prapor 23. prosince 1918 přesunul do Moravské Ostravy, kde se na Štědrý den ubytoval v barákové nemocnici. Dne 27. prosince 1918 prapor obsadil většinově německá města Krnov a Bruntál, která se hlásila k německé separatistické provincii Sudetenland. Setniny umístěné v Bruntále na počátku ledna 1919 vystřídal III. polní prapor a celý IV. prapor se posléze usídlil v Krnově (1. setnině velel nadporučík Jaroslav Otáhal, 2. setnině poručík František Paleček, 3. setnině nadporučík Julius Grosz a 4. setnině poručík Hynek Šulák). Problémy s neukázněností pokračovaly i po Novém roce. Šestice mužů 1.

setniny vzpurným způsobem požadovala výměnu prádla, bot a zlepšení finančních poměrů vojáků – následovalo jejich zadržení a předání diviznímu soudu v Olomouci. Početní stav k 25. lednu 1919 činil 20 důstojníků a 474 mužů. Dne 23. února 1919 došlo k nepokojům v Bruntále, kam byla jako posila odeslána jedna setnina IV. polního praporu s nadporučíkem Jelínkem. Po odpolední německé schůzi civilního obyvatelstva došlo k demonstraci proti tamější čs. posádce, která použila zbraně, přičemž jednu osobu zastřelila a několik lidí zranila. Další měsíce příslušníci praporu strávili pohraniční strážní službou a vyhnuli se větším incidentům. Pořádali různé folklórní slavnosti, které byly trnem v oku německému obyvatelstvu, jež se však chovalo netečně. Za vzornou službu je pochválil dokonce ministr národní obrany Václav Klofáč. Na počátku května 1919 IV. polní prapor stále sídlil v Krnově, přičemž spadal pod okrskové velitelství v Opavě. Z dislokace celého praporu v Krnově vybočovala pouze 2. setnina, která působila v Albrechticích. Dosavadní velitel praporu nadporučík Felix Jelínek v červnu 1919 odešel do nemocnice a předal velení nadporučíku Jaroslavu Jindřichovi. Československo se nacházelo ve svízelné situaci. Boje na Slovensku podněcovaly štvavou protičeskou kampaň i u čs. Němců a tato musela být tlumena cenzurními zásahy. Napětí stupňovaly rovněž časté přelety německých letadel podél státní hranice. Vojáci IV. praporu na ně stříleli z kulometů, přičemž byla zraněna jedna civilistka. Prapor setrval ve Slezsku a po reorganizaci Slovácké brigády na Slovácký pěší pluk byl definitivně vyňat z velitelské pravomoci majora Cyrila Hluchého. Velení koncem června 1919 převzal domobranecký poručík Karel Monse od domobraneckého praporu č. 13. V červenci byl prapor vystřídán v pohraniční strážní službě a v září 1919 došlo k jeho rozpuštění.

V. polní prapor

Předchůdcem Slovácké brigády se na Uherskobrodsku staly dobrovolnické jednotky složené ze Sokolů a členů nádražní stráže. Dne 3. listopadu 1918 byla kupříkladu v Nivnici publikována první výzva k hlášení se do čs. vojska a 6. listopadu se již hlásili dobrovolníci, kteří utvořili oddíl odeslaný následujícího dne do Nového Mesta nad Váhom k zajištění pořádku (podle různých zpráv se jeho početnost odhaduje na 20–90 mužů). Této jednotce velel poručík Ludvík Samuel a další setninu zformoval poručík Josef Zatloukal. V Novém Mestě nad Váhom se při výročním trhu strhly nepokoje, které vyústily v rabování živností židovského etnika. Oddíl poručíka Samuela sice přišel až po přehnání hlavní vlny nepokojů, přesto se ujal strážní služby a zajistil bezpečí majetku i osob. Ubytoval se v hotelu Neubauer a po příchodu jej přivítal zástupce slovenské inteligence, doktor Pavel Blaho. Po příchodu čs. pěšího pluku č. 28 do Nového Mesta se oddíl stáhl zpět do Uherského Brodu a stal se součástí

V. polního praporu Slovácké brigády, kterému se kvůli místu vzniku právem přezdívalo uherskobrodský. Tento prapor (prozatím členěn na dvě setniny) se 4. prosince 1918 v počtu 3 důstojníků a 150 mužů pod velením setníka Gustava Čudy přesunul na Hustopečsko, kde podléhal úsekovému veliteli setníku Arnoštu Bösraugovi. Mezitím se další dvě setniny formovaly v Břeclavi. Dne 6. prosince obsadily 1. a 2. setnina Strachotín a vysunuly hlídky na most přes Dyji k Dolním Věstonicím. V noci z 15. na 16. prosince 1918 se vojáci V. polního praporu zúčastnili vojenského obsazení Mikulova. Muži 1. a 2. setniny se již 14. prosince přesunuli z Hustopečska do Břeclavi, kde se spojili s dalšími třemi setninami a utvořili plnou organizační strukturu V. polního praporu. Následujícího dne, v 8 hodin večer, odjel prapor vlakem do Lednice. Z lednického nádraží vojáci V. praporu pod velením břeclavského úsekového komandanta nadporučíka Eckera nastoupili ve 2 hodiny v noci pěší pochod přes Mušlov na Mikulov. Zároveň ze severní strany přes Dolní Věstonice táhly dvě setniny IV. polního praporu. Celková síla představovala 500 mužů. Obsazení proběhlo hladce, pouze u Dolních Věstonic došlo ke krátké přestřelce. Kulomety, které měly u Pavlova zdržet postup severní skupiny, ustoupily. Volkswehr o síle asi 200 mužů se z Mikulova stáhl a na ústupu začal plenit německé obce na pomezí Moravy a Dolních Rakous. Na počátku ledna 1919 praporu velel nadporučík Antonín Bartošek, od něj však velení koncem ledna 1919 převzal setník Bösraug. Prapor sídlil v Mikulově (1. setnina pod velením poručíka Josefa Zatloukala dislokována v Březí, 2. setnina pod velením poručíka Bedřicha Frýborta v Novém Přerově, 3. setnina pod velením poručíka Julia Neuwirtha v Novosedlech, 4. setnina pod velením poručíka Sylvestra Butkovského a kulometná setnina pod velením nadporučíka Jana Ochrany vyzbrojena 12 kulomety v Mikulově). Jeho početní stav k 25. lednu 1919 činil 27 důstojníků a 494 mužů. Dne 1. února 1919 prapor slavnostně přehlížel ministr národní obrany Václav Klofáč a povýšil velitele brigády Cyrila Hluchého na majora. V následujících měsících konali příslušníci V. polního praporu pohraniční strážní službu, přičemž se odehrálo několik přestřelek s pašeráky i rakouským Volkswehrem. Na přelomu dubna a května 1919 došlo k menším dislokačním změnám – 2. setnina se stěhovala mezi Sedlecem a Novým Přerovem a 3. setnina se z Novosedel přesunula do Mikulova. Po reorganizaci Slovácké brigády na Slovácký pěší pluk byl prapor vyňat z velitelské pravomoci majora Cyrila Hluchého a přímo podřízen brněnskému zemskému vojenskému velitelství. Od 9. června 1919 nesl název V. polní samostatný slovácký prapor a k jeho rozpuštění došlo 25. září 1919. Mezitím vykonával společně s čs. domobranou z Itálie pohraniční strážní službu v Lednici a Hlohovci. Pouze menší oddíl 2. setniny pod velením poručíka Emanuela Pelikána konal strážní službu ve Bzenci.

VI. polní prapor

Prapor vznikl jako poslední polní prapor Slovácké brigády, a stalo se tak 2. ledna 1919 v Hodoníně. Velení se ujal nadporučík Josef Hamerle a sídlil v Hodoníně (1., 2. a 3. setnina pobývaly v barácích válečné nemocnice v Hodoníně, zatímco kulometná setnina se usídlila v pohraničním městě Mikulově). Pobočníkem se stal poručík Karel Tittl. Od 14. do 26. ledna 1919 konala 3. setnina asistenční pořádkovou službu ve Skalici. Následně se 2. a 4. setnina 24. ledna přesunuly do Břeclavi, kde tvořily zálohu Břeclavského úseku a prováděly nádražní kontrolní a pohraniční službu (4. setnina vznikla přejmenováním a doplněním 5. setniny V. polního praporu). V té době 1. setnině velel poručík Jakub Hluchý (vystřídal poručíka Miloslava Smutného), 2. setnině poručík Martin Müller, 3. setnině poručík František Zástěra a 4. setnině poručík Josef Hyršl. Početní stav VI. polního praporu k 25. lednu 1919 činil 18 důstojníků a 679 mužů. Dne 10. února byly vysunuté setniny staženy zpět do Hodonína a celý prapor následně přesunut na Těšínsko. Po krátké zastávce v Těšíně putoval do Humen a Louky u Těšína (dnes součást Karviné). Zakrátko se ovšem VI. prapor vrátil na jih Moravy. Od 22. února 1919 sídlil v Hodoníně a od 24. února v Břeclavi (1. setnina umístěna v Charvátské Nové Vsi, 2. setnina v Mušově). V Břeclavi prapor sídlil stále i 24. dubna 1919, kdy jeho početní stav tvořilo 430 mužů (1. setnina byla umístěna na břeclavském nádraží, 2. setnina v Charvátské Nové Vsi, 3. setnina v uprchlickém táboře na Mušlově). Dne 28. dubna VI. prapor navštívil major Václav Kopal od generálního inspektorátu čs. vojsk. O dva dny později nastoupil velitel praporu nadporučík Hamerle třítýdenní dovolenou za účelem ženitby. Velitelství praporu proto převzal nadporučík Matouš Šimčík. Dne 4. května 1919 přišel rozkaz k přesunu na Slovensko, kde měl prapor vykonávat pomocné služby rekvizičním komisím Obilního ústavu. Jednotce po svém návratu velel nadporučík Hamerle a sídlil ve Staré Ďale – dnes Hurbanovo a později v Nových Zámcích (1. setnina umístěna v Levicích a později ve Sv. Kríži nad Hronom – dnes Žiar nad Hronom, 2. setnina v Oslanech, 3. setnina v Zemianské Olči na Žitném ostrově a kulometná setnina v Čatě a následně v nedaleké Bíni). Svoje úkoly ukončily 1. a 2. setnina dne 26. května 1919 a mělo dojít k jejich přesunu do zvolenské a turčianské župy. Proto se 1. setnina 29. května soustředila v Levicích a druhého dne odjela do Zvolena. Vzhledem k rozhoření války s Maďarskou republikou rad vojáci Slovácké brigády přerušili rekviziční činnost a obsadili nádraží v Jalné, Žiaru nad Hronom a Žarnoviciach. Jedna četa konala strážní službu ve Štubňanských (dnes Turčianských) Teplicích. Vojáci 2. setniny VI. polního praporu se 30. května taktéž soustředili v Levicích. Dalšího dne měli vyrazit do Martina, ale k odjezdu již kvůli eskalaci bojů s Maďary nedošlo. Velitel posádky v Levicích odeslal setninu spolu s částmi čs. pěšího pluku č. 26 do

Pohronského Ruskova, aby tam obsadily trať a znemožnily eventuální maďarský postup na Levice. V Želiezovcích se setnina spojila s odtrženými částmi střeleckých pluků čs. legií z Itálie č. 34 a 39 a všichni společně vyrazili na Čatu. Pronikli až do Hronovců, ale tam narazili na přesilu a byli nuceni ustoupit. Při tomto ústupu se legionáři vydali na západ, zatímco 2. setnina se stáhla do Želiezovců, kde obsadila železniční trať. Příštího dne však Maďaři v tomto směru zahájili postup a z obou boků setninu obchvátili. Aby jednotka unikla zajetí, rozdělila se na menší skupinky, jejichž jádro se sešlo 2. června 1919 v Nitře. Část jednotky ustoupila do Oslan, kde konala službu na místním poštovním úřadě. Z bojů ve dnech 31. května a 1. června měla setnina ztráty tři raněné a jednoho nezvěstného. Dvě menší skupinky kulometné setniny VI. polního praporu se u Dubníku a Strekova připojily k částem legionářského střeleckého pluku č. 34. Bojovaly bok po boku 31. května a 1. června u Parkáně – dnes Štúrovo, a pak s nimi ustoupily do Nových Zámků. Tam se odpojily od legionářů a vydaly se na velitelství svého praporu, které se v Nových Zámcích právě připravovalo k přesunu do Martina. Jedna ze skupinek kulometné setniny se stáhla 4. června 1919 do Komárna, kde byla zařazena k 3. rotě legionářského pluku č. 39. S ní podnikla 7. června postup na Nové Zámky, pak dále na Strekov a zůstala ve svazku této setniny až do konce bojů. Mezitím se 3. setnina připojila k posádce v Komárně a spolu s legionáři ze střeleckého pluku č. 39 hájila slovenskou hranici na toku Dunaje. Mezitím praporčík Josef Bayer s posádkou 33 mužů prováděl pořádkovou službu v Turčianských Teplicích. Oddíl poručíka Hyršla obdobně působil ve Vrútkách. Dne 5. června velitelství praporu převzalo úkol zajištění místní a nádražní služby ve svém novém působišti – v Martině. Dne 12. června 1919 se ovšem vojáci VI. polního praporu koncentrovali v Hodoníně, aby následně utvořili II. prapor Slováckého pěšího pluku, který se tou dobou formoval ze Slovácké brigády. Na velitelském postu tohoto praporu setrval až do 1. září 1919 nadporučík Josef Hamerle.

VII. polní (či asistenční) prapor

Z brigádní organizace, u níž se nerozvinulo členění na pěší pluky, ale polní prapory, vybočoval VII. prapor. Asistenční jednotky ve svazku Slovácké brigády byly zprvu podřízeny okresním a obvodním velitelstvím. Hodonínské asistenční setnině velel v prosinci 1918 poručík Marcelin Hudec. Jednotka byla počítaná do stavu náhradního praporu Slovácké brigády, ale k 11. lednu 1919 došlo k vyčlenění samostatného VII. praporu, který dostal označení asistenční prapor (pro zjednodušení v databázi uváděn jako VII. polní prapor). Početní stav asistenčních oddílů k 25. lednu 1919 činil 94 důstojníků a 928 mužů. Jednalo se tedy paradoxně o nejpočetnější jednotku v rámci brigády. Asistenčnímu praporu velel

nadporučík Antonín Mastný, dosavadní okresní vojenský velitel v Hodoníně. Ostatně VII. prapor v následující době takticky podléhal posádkovému velitelství v Hodoníně, nicméně po administrativní stránce prapor stále spadal pod náhradní prapor Slovácké brigády. Na počátku května 1919 velitelství s 1. a 2. setninou VII. praporu sídlilo v Hodoníně. Naproti tomu 4. setnina byla dislokována v Břeclavi a 3. setnina rozdělena po četách (dvě čety v Hodoníně a po jedné v Hustopečích a Svatobořicích). Asistenční prapor neměl plnit bojové úkoly, ale zajišťovat v prvé řadě ostrahu důležitých objektů a hájit právo a pořádek v době, kdy na tyto úkoly nemohly stačit bezpečnostní sbory. Prapor byl rozpuštěn v červnu 1919 po reorganizaci Slovácké brigády na Slovácký pěší pluk.

Uherskohradišťský slovácký prapor

V prvních dnech republiky vznikla v Uherském Hradišti strážní jednotka o síle 200 mužů, která obsadila nádraží v Uherském Hradišti, Kunovicích a Starém Městě. Na popud organizátora Slovácké brigády Cyrila Hluchého vznikl ve městě později slovácký prapor, který měl být plně začleněn do struktury brigády. Dne 6. listopadu 1918 vydala městská rada první výzvy k hlášení dobrovolníků, během 11.–13. listopadu probíhaly odvody a záhy došlo k sestavení praporu. Přihlásilo se na 2.000 dobrovolníků. Organizace jednotky se ujal posádkový velitel podplukovník František Frinta. Ze zbytku mužů utvořil náhradní rotu a vojenskou policii. Uherskohradišťský slovácký prapor o síle 700 mužů a 20 důstojníků sestával ze 4 setnin. Jeho příslušníci pocházeli zejména z řad tzv. zelených kádrů v okolí hradu Buchlova. Velení praporu se ujal nadporučík Ladislav Kropáč. Dne 18. listopadu 1918 prapor přísahal na uherskohradišťském náměstí a 20. listopadu byl odeslán na Slovensko. Na počátku prosince došlo k definitivnímu vyjmutí praporu z velitelské pravomoci Slovácké brigády a 12. prosince se začlenil do formujícího se Moravského pluku (jako jeho III. prapor). Prapor nechvalně proslul svou „zbolševizovaností“, což lze označit za jeden z projevů jeho překotné organizace a nedostatečného prověření jeho důstojníků a poddůstojníků. Dne 13. prosince 1918 uherskohradišťský prapor vystřídal východočeský prapor v Seredi. Zde konal strážní službu a byl doplňován navrátilci z fronty, z nichž někteří prodělali zajetí v Rusku, kde měli možnost poznat bolševickou ideologii. Dne 9. ledna 1919 se v Seredi konal levicový tábor lidu, na který se dostavilo i mužstvo 9. a 11. setniny uherskohradišťského slováckého praporu (tehdy již III. praporu Moravského pluku). Věc zorganizoval pěšák Anděloslav Macenauer, který sám na táboru lidu promluvil. Následující noci byli příslušníci inkriminovaných setnin odzbrojeni čs. legionáři od střeleckého pluku č. 34 a stovka mužů

byla odeslána k internaci na brněnský hrad Špilberk. Následně došlo k rozpuštění praporu a přeřazení zbylých vojáků k prvním dvěma praporům Moravského pluku.

Náhradní prapor

Nebojovou, ale neméně podstatnou činností Slovácké brigády byla rovněž evidence mužů povinných vojenskou službou a jejich zařazování do jednotek. Hodonínské doplňovací vojenské velitelství zprvu tvořil velitel – nadporučík Miloš Úlehla a jeho pobočník poručík Karel Kroh. Evidenčním důstojníkem byl jmenován poručík Jindřich Schön a jako jeho pomocník praporčík Karel Pavelka. Zásobovacím důstojníkem brigády se stal zásobovací oficiál Josef Filipovič s pomocníky poručíky Františkem Svačinou a Antonínem Bílkem a přednostou účetní kanceláře poručík Josef Frkal. Nadporučík Miloš Úlehla byl dán k dispozici slovenským politickým zástupcům pražského národního výboru a nastoupil na úřad okresního komisaře (ekvivalent hlavného slúžného) v Holíči. Formované náhradní setnině Slovácké brigády tedy velel poručík Kroh. Rozkaz k utvoření náhradní setniny vydalo velitelství brigády 11. listopadu 1918, z ní se později rozvinul náhradní prapor Slovácké brigády. Jeho součástí se mimo jiné stala obuvnická, krejčovská, stolařská a zámečnická dílna. Puškařská dílna pod velením nadporučíka Milana Hubáčka vznikla 17. prosince 1918 a mužstvo i materiál jí dodal náhradní prapor (o několik dní později převzal nadporučík Hubáček i skladiště zbraní a nábojů). Náhradní prapor zajišťoval vedle doplňovacích, výcvikových zásobovacích a ekonomických úkolů rovněž strážní službu v hodonínských kasárnách. Funkce zásobovacího důstojníka a správce brigádní příruční pokladny se od 22. listopadu 1918 ujal proviantní nadporučík Ferdinand Englisch (Engliš). Dne 27. listopadu se k brigádě přihlásili nadporučík Pavel Marada a poručík František Hanák, kteří byli zařazeni k velitelství náhradního praporu. Náhradní prapor se členil na tři setniny, z nichž 1. setnina shromažďovala mužstvo s nejvyšší zdravotní klasifikací (A), 2. setnina klasifikace B určené ke strážní službě a 3. setnina mužstvo klasifikace C určené pro pomocné služby. Jednalo se o „přestupní stanici“, kterou procházeli jak muži nově přijatí do brigády, tak naopak ti, kteří brigádu opouštěli. Početní stav k 25. lednu 1919 činil 27 důstojníků a 641 mužů. Náhradní kulometná setnina disponovala 17 kulomety. V lednu 1919 nadporučíka Maradu na velitelském postu vystřídal poručík Hanák. Třídící a výcviková práce pokračovala v dalších měsících i po reorganizaci brigády na pluk a ztenčení praporu na náhradní setninu. Přestože Slovácký pěší pluk odcestoval na Slovensko, náhradní setnina setrvala v Hodoníně. V srpnu 1919 byla přejmenována na tzv. přechodní setninu a podřízena posádkovému velitelství.

Štábní setnina

Štábní setnina Slovácké brigády byla zřízena brigádním rozkazem 16. prosince 1918. Štábní setnině velel nadporučík Jan Krejčí a u setniny byli zařazeni poručík Jaromír Zeman a účetní šikovatel František Caha. Spadali pod ni nezařazení gážisté přidělení k brigádě, telefonní oddíl a brigádní hudba. Důstojníkem pro hudbu byl ustanoven nadporučík Ladislav Jandásek, který byl oprávněn poskytnout brigádní hudbu i k nevojenským příležitostem (za mírný poplatek k nákupu hudebních potřeb). Velitel brigády si velmi potrpěl na lidovou hudbu a údajně nechal zadržet brigádní hudbu nejmenovaného pluku vracejícího se po Severní dráze do své mírové posádky. Kapelníkem velitelství brigády jmenovalo šikovatele Václav Tomeše. Početní stav štábní setniny k 25. lednu 1919 činil 18 důstojníků a 126 mužů. Později se velení ujali nadporučíci Quido Ryvola a Pavel Sečkář. Dne 18. dubna 1919 byla zrušena 2. náhradní setnina a její mužstvo podřízeno štábní setnině. K 1. květnu 1919 jí již velel poručík Bedřich Hložánek a po reorganizaci brigády na pěší pluk zůstala podřízena velitelství Slováckého pěšího pluku, se kterým odjela na Slovensko.

Kárná setnina

Jako forma trestního oddíl byla 17. prosince 1918 v Lednici zřízena tzv. kárná setnina. Její formování i fungování garantoval velitel I. polního praporu nadporučík František Nosterský. Ve vedení setniny měli působit nejpřísnější důstojníci a poddůstojníci. Mužstvo, které nebylo možno umravnit tresty u vlastních setnin (zpravidla osmidenní vězení s obdenními půsty o chlebu a černé kávě), bylo zařazené do kárné setniny, kde nemělo nárok na žádnou dovolenou nebo vycházky. Pokud provinilci během čtyř měsíců dokázali, že se polepšili, mohli být navráceni ke svým původním útvarům. Pokud se nepolepšili, došlo k jejich vyloučení z řad Slovácké brigády a odevzdání jejich kmenovým tělesům, případně vojenské justici.

Strážní oddělení barákového ležení ve Svatobořicích

V době první světové války byl na okraji Svatobořic zřízen uprchlický tábor pro osoby postižené válkou. V něm se na konci války nacházeli zejména židovští uprchlíci z Haliče. Vzhledem k tomu, že po vzniku Československa docházelo k rabování židovských živností a na některých místech byli Židé přímo ohroženi na životě, musela být ve svatobořickém uprchlickém táboře zřízena bezpečnostní stráž. Tato měla rovněž zajistit pořádek uvnitř tábora i bezpečnost státního majetku. Počátek existence tohoto strážního oddílu není přesně vymezen, ale v účetních záznamech 3. asistenční setniny Slovácké brigády, k níž strážní oddíl příslušel, najdeme zmínky o zařazení příslušníků již z první poloviny listopadu 1918. Jednalo

se celkem o 50 vojáků, kteří spadali pod velitele 3. asistenční setniny nadporučíka Jana Langáška a později poručíka Josefa Páťala. Tato setnina byla součástí VII. praporu Slovácké brigády. Na velitelském postu strážního kontingentu se ve svatobořickém uprchlickém táboře vystřídali poručík Karel Kašparec a poručík Antonín Podloucký. Velitelé a poddůstojníci zřejmě udrželi u svých podřízených kázeň, neboť se neobjevují zprávy o nepřístojnostech nebo korupci v táboře. V průběhu února a března 1919 byla sice většina mužstva přeřazena k evidenční kanceláři do Hodonína, ale k definitivnímu rozpuštění strážního oddělení ve svatobořickém táboře došlo až v druhé polovině června 1919 po rozpuštění VII. praporu brigády, která byla mezitím reorganizována na Slovácký pěší pluk. V objektu barákového ležení v době druhé světové války vznikl Internační tábor Svatobořice.

Intendance Slovácké brigády

Kromě bojových jednotek musela Slovácká brigáda disponovat rovněž týlovým zabezpečením. V době vzniku byl zásobovacím důstojníkem při brigádním velitelství jmenován zásobovací oficiál Ladislav Vrána. Jeho stopy však velmi záhy mizí. Na počátku ledna 1919 již brigádní intendanci velel setník Jiří Pavelčík a jako přidělený důstojník zásobovacího oddílu působil zásobovací nadporučík Jan Šašinka, který měl na starosti zejména masnou režii. Intendanci podléhaly technické a zbrojní oddíly a skladiště materiálu. Velícím důstojníkem brigádního skladiště v Hodoníně byl 9. listopadu 1918 jmenován nadporučík Josef Červenka. Zanedlouho jej na postu přednosty brigádní zásobárny vystřídal domobranecký zásobovací oficiál Alois Dlouhý a Červenka se stal muničním referentem brigády. Skladišti v Břeclavi velel zprvu praporčík František Fryc. V prosinci 1918 odeslal k velitelství brigádního skladiště v Břeclavi hodonínský náhradní prapor jednoho poddůstojníka a čtyři spolehlivé muže. Na počátku května 1919 již skladišti velel nadporučík Václav Hoffmann. Technický oddíl brigády vedl nadporučík Eduard Horák a jeho početní stav k 25. lednu 1919 činil 3 důstojníky a 212 mužů.

Posádkové velitelství v Hodoníně

Po vzniku Slovácké brigády do ní byla začleněna struktura místních (okrskových), posádkových a okresních vojenských velitelství budovaných na jižní a jihovýchodní Moravě. Jejich historie však byla delší. Již během 30. a 31. října 1918 čeští důstojníci převzali správu vojenských budov v celém Hodoníně. Na počátku listopadu pod vedením nadporučíka Vladimíra Úlehly sestavili místní staniční (resp. posádkové) velitelství. To sídlilo na Měšťanské ulici č. 10 v Hodoníně. Základem čs. posádky se stala jednotka pod velením

nadporučíka JUDr. Huga Heřmanského (též Herzmanský) o síle 3 důstojníků a zhruba 250 mužů. Brigádní velitelství jmenovalo ubytovacím důstojníkem nadporučíka Františka Nakládala a 12. listopadu 1918 k posádkovému velitelství přidělilo domobraneckého oficiála (resp. inženýra) Antonína Zacha. Velitelem kasáren v Hodoníně byl 24. listopadu 1918 jmenován nadporučík Vladimír Marvan, který pozici převzal od nadporučíka Františka Nosterského. Místním vojenským velitelem v Hodoníně se 15. listopadu 1918 stal rytmistr Jan Ševčík. Podléhala mu i strážní setnina, která od listopadu 1918 zajišťovala dozorčí službu ve věznici hodonínského okresního soudu. Posádková velitelství měla rovněž zajistit službu na poštách, a sice telefonní či telegrafní úředníky, ale i cenzory. Vrchní správu veškerých erárních budov, objektů a podniků v obvodu Slovácké brigády (včetně vojenské střelnice v Hodoníně) dostal později na starosti technický referent Slovácké brigády nadporučík Ing. Eduard Horák. Posádkovým velitelem v Hodoníně se nakonec stal setník Josef Meduna, který již od 12. listopadu 1918 vykonával funkci okresního velitele. Funkci nádražního velitele vykonával nadporučík Quido Ryvola.

Posádkové velitelství v Břeclavi

Slovácké brigádě byla podřízena všechna místní, posádková, ale i okresní vojenská velitelství. Základem čs. posádky v Břeclavi se stala jednotka nádražní stráže pod velením nadporučíka Rudolfa Zaorala. K břeclavskému transennímu oddělení (označení útvaru zajišťujícího transport vojáků mezi domovem a vojenskými jednotkami) byl z Prahy delegován podplukovník Karel Korejs, který měl k ruce tři sokoly. Na nádraží v Břeclavi konalo službu 8 důstojníků, 3 praporčíci a 266 ozbrojených mužů. V prvních převratových dnech působil jako posádkový velitel v Břeclavi Ing. Martin Bílek, kterého 12. listopadu 1918 vystřídal nadporučík JUDr. Hugo Heřmanský (též Herzmanský). Místo nadporučíka Heřmanského 28. listopadu nastoupil nadporučík JUDr. Rudolf Gregor. Oba zmínění doktoři práv před válkou vykonávali povolání soudců, snad proto a také díky neutěšené bezpečnostní situaci se důsledně starali o zajištění justičních nápravných prostředků. Jako věznice pro Břeclavský úsek Slovácké brigády byla záhy určena trestnice Okresního soudu v Břeclavi. O stravování vězňů měli pečovat příslušníci 1. dělobitny dělostřeleckého pluku č. 5. Stav vězňů měl kontrolovat posádkový inspekční důstojník. Posádkový velitel musel dbát ovšem rovněž na týlové zabezpečení vojska. Proto byla 22. ledna 1919 v Břeclavi zřízena posádková režie masa (ekvivalent jatek) pod velením nadporučíka Jana Šašinky. Souviselo to taktéž se zvýšeným množstvím přítomného vojska v době, kdy zde sídlilo brigádní velitelství. Po jeho přesunu z Břeclavi zpět do Hodonína v březnu 1919 velel posádkovému velitelství v Břeclavi

setník Leoš Ecker a jeho agenda se umenšovala. Posádkové velitelství nicméně stále stavělo stráže na nádraží, mostu, ve mlýně, či v době kolkování bankovek rovněž u spořitelny, obecního domu a záložny.

Válečná nemocnice v Hodoníně

Válečná nemocnice v Hodoníně v době první světové války využívala prostory tzv. velkých (jezdeckých) kasáren. Po převratu se stala spolu s posádkovým velitelstvím součástí Slovácké brigády. Čs. válečné nemocnici v Hodoníně velel setník lékař MUDr. František Příkazský. V nemocnici fungovala rovněž lékárna pod vedením vojenského lékárníka Augustina Vlčka. Naproti tomu se v Hodoníně nenacházela zubařská ambulance, takže kvůli zubařským zákrokům museli vojáci brigády jezdit do posádkové nemocnice v Brně. V listopadu 1918 musela nemocnice prostory v kasárních budovách předat Slovácké brigádě a nemocné i personál přesunout do provizorních dřevěných baráků. Stavební správu budov vykonával technický oficiál Josef Doležal. Válečná nemocnice byla od zbytku kasárenského objektu tzv. velkých jezdeckých kasáren v Hodoníně oddělena ohrazením. Vchod do nemocnice byl umožněn pouze hlavní branou z Žižkovy ulice. O baráky válečné nemocnice projevil zájem městský úřad, který tím chtěl řešit ubytovací krizi civilního obyvatelstva. Kromě nemocnice brigáda disponovala i dalšími zdravotnickým personálem. Šéflékařem Slovácké brigády byl v prosinci 1918 jmenován plukovní lékař MUDr. Bonifác Fukala, jednotlivým praporům byli povětšinou přiděleni lékařští asistenti (vojenská hodnost): I. polnímu praporu – lékařský asistent MUDr. Jan Bub, II. polnímu praporu – lékařský asistent MUDr. Metoděj Kyjovský, III. polnímu praporu – lékařský asistent MUDr. Josef Parák, IV. polnímu praporu plukovní lékař MUDr. Slezáček, V. polnímu praporu lékařský asistent MUDr. Josef Holz, náhradnímu praporu nadlékař MUDr. Antonín Ryšavý.

Státní hřebčinec v Hodoníně

Státní hřebčinec sídlil již v dobách před první světovou válkou v hodonínských tzv. malých kasárnách nedaleko vlakové stanice. Jednalo se o zařízení úzce spolupracující s armádou, které ovšem neplnilo bojové úkoly. Muži, kteří v hřebčinci působili, tak museli splňovat zejména požadavky na odbornost, nikoliv tělesnou zdatnost či věk. Slovácká brigáda převzala hřebčinec jako fungující ústav včetně personálu. Hřebčinec se staral o chov a výcvik koní určených pro vojenské účely. Snad proto mu velel nadporučík zvěrolékař Emanuel Broskva. O účetní záležitosti se starali účetní setník Josef Jakisch a účetní aspirant František Nováček. O proviantní záležitosti pečoval poručík Jan Žůrek. Kromě toho v kanceláři hřebčince sloužili

jako písaři desátník Egon Weiss a svobodník Eduard Ilgner. Dále v hřebčinci působili zvěrolékaři František Ludvík a Vilém Springer. Nejvyšší hodností ovšem disponoval podplukovník Bohuvěr Pivnička, který se zřejmě později stal velitelem hřebčince. Předtím velel brigádnímu vozatajstvu v Břeclavi. To bylo úzce svázáno s dělobitnou dělostřeleckého pluku č. 5 přidělenou Slovácké brigádě. Jí byly podřízeny kovářské, kolářské a sedlářské dílny v Břeclavi.

Vojenská nemocnice pro koně v Hodoníně

Při státním hřebčinci v Hodoníně působila rovněž vojenská nemocnice pro koně. Jejím velitelem byl taktéž jmenován nadporučík zvěrolékař Emanuel Broskva. Dále zde působili poručík František Prát a praporčíci Karel Klusáček a Karel Ostruška. Velitelem stáje byli postupně jmenováni zákopník Hubert Krbek, dělostřelec Josef Sasínek a pěšák Blažej Plachta. Jako kancelářská síla působili střelec František Dvořák a desátník Egon Weiss. Jako podkovářský mistr se v nemocnici pro koně zapojil do ošetřování koní Emil Grohs.

Čs. dělostřelecký pluk č. 5

Podobně jako u absentujícího jezdectva muselo Zemské vojenské velitelství v Brně řešit otázku nedostatku dělostřeleckého materiálu u Slovácké brigády. Velitelství přikročilo k přidělení 1. dělobitny (baterie) brněnského dělostřeleckého pluku č. 5 (dříve rakousko-uherský c. a k. pluk polních kanónů č. 5). Této jednotce velel setník Jan Řezníček a byla umístěna v Břeclavi. Výzbroj tvořily dva kanony vzor 1875/96 ráže 9 cm, které Řezníček rozmístil na břeh Dyje, přičemž mířily na mosty přes Dyji na trati do Vídně. Posléze došlo k přemístění jednotky do Moravské Ostravy, kde měla čelit polské ofenzívě. Početní stav dělobitny k 25. lednu 1919 činil 3 důstojníky a 47 mužů. Na konci března 1919 byla převelena do Olomouce.

Čs. dragounský pluk č. 6

Jednalo se o jezdecký pluk rakousko-uherské armády, který po převratu přešel do služeb čs. státu. Jeho náhradní prapor sídlil v Brně. Vzhledem k tomu, že Slovácká brigáda nedisponovala jezdeckými jednotkami, byli jí zemským vojenským velitelstvím v Brně poskytnuti dragouni právě od brněnského dragounského pluku. Měli plnit jednak průzkumné úkoly, ale taktéž funkci kurýrů. Na počátku května 1919 se 3. četa 1. pěší eskadrony (opěšalí dragouni mohli plnit i klasické bojové úkoly) nacházela v Mikulově a 12 jezdců břeclavské 1. čety čs. dragounského pluku č. 6 se nacházelo v počtech: jeden v Novosedlech, jeden v Březí,

čtyři v Mikulově, čtyři v Břeclavi a dva v Hodoníně. Jezdeckému oddílu Slovácké brigády velel poručík František Sedláček.

Čs. zákopnický prapor č. 3

Slovácká brigáda nedisponovala technickými jednotkami a nemohla je sama formovat, proto jí Technický odbor Ministerstva národní obrany přidělil 1. setninu čs. zákopnického praporu č. 3. Tato ženijní formace se stala součástí brigády 2. ledna 1919 a byla jí přidělena na čas potřeby. Čs. zákopnický prapor č. 3 setninu sestavil v Brně z mužstva pocházejícího z Moravy a Slovenska. Její stav na počátku ledna 1919 činil 6 důstojníků a 254 mužů. Jednotce veleli nadporučík Oskar Horák, domobranecký poručík František Hejda a praporčík Rudolf Cabejšek.

Příloha 2 – Hodnostní systém převzatý z rakousko-uherské armády[2]

Pěchota	Jezdectvo	Dělostřelectvo	Myslivci
Mužstvo			
Pěšák (u jiných specializací například honvéd, letec, střelec, řidič, telegrafista, telefonista, vozataj, zákopník, ženista)	dragoun, husar, hulán	dělostřelec	myslivec
svobodník	svobodník	nápředník	závodčí
Poddůstojníci			
desátník	desátník	dělostřelecký nápředník	podmyslivec
četař	četař	četař	četař
šikovatel	strážmistr	střelmistr	nadmyslivec
kadet	kadet-strážmistr	kadet-střelmistr	kadet-nadmyslivec
štábní šikovatel	štábní strážmistr	štábní střelmistr	štábní nadmyslivec
důstojnický zástupce	důstojnický zástupce	důstojnický zástupce	důstojnický zástupce
Důstojničtí čekatelé			
kadet-důstojnický zástupce	kadet-důstojnický zástupce	kadet-důstojnický zástupce	kadet-důstojnický zástupce
praporčík	praporčík	praporčík	praporčík

Důstojníci bojových útvarů	Vojenští lékaři	Vojenští účetní	Vojenští úředníci bez portepé				
			Úředníci vojenské účetní kontroly	Úředníci vojenského zásobování	Vojenští lékární úředníci	Techničtí úředníci Vojenského zeměpisného ústavu	Vojenští zvěro-lékařští úředníci
Poručík	Lékař asistent	Účetní poručík	Vojenský účetní akcesista	Vojenský zásobovací akcesista	Vojenský lékární akcesista	Asistent	Vojenský pod-zvěrolékař
Nadporučík	Vrchní lékař	Účetní nadporučík	Vojenský účetní oficiál	Vojenský zásobovací oficiál	Vojenský lékární oficiál	Oficiál	Vojenský zvěrolékař
Setník (u jezdectva rytmistr)	Plukovní lékař	Účetní setník	Vojenský vrchní účetní oficiál	Vojenský vrchní zásobovací oficiál	Vojenský vrchní lékární oficiál	Vrchní oficiál	Vojenský vrchní zvěrolékař
Major	Štábní lékař		Vojenský účetní rada	Vojenský zásobovací správce	Vojenský lékární správce	Přednosta 2. třídy	
Pod-plukovník	Vrchní štábní lékař 2. třídy		Vojenský vrchní účetní rada 2. třídy	Vojenský vrchní zásobovací správce 2. třídy	Vojenský vrchní lékární správce	Přednosta 1. třídy	
Plukovník	Vrchní štábní lékař 1. třídy		Vojenský vrchní účetní rada 1. třídy	Vojenský vrchní zásobovací správce 1. třídy	Vojenský lékární ředitel	Vládní rada	

[2] LEXA, Lukáš: *Slovácká brigáda a její důstojnický sbor v letech 1918 až 1919*. Jižní Morava 52/55, 2016, s. 159–194; https://cs.wikipedia.org/wiki/Rakousko-uhersk%C3%A1_arm%C3%A1da .